

ZO Dichtbij

Scholingsaanbod 2020/2021

Adelante deelt haar kennis graag! Iedereen die in het regulier of speciaal onderwijs te maken heeft met leerlingen met een lichamelijke of een meervoudige beperking en leerlingen die langdurig ziek zijn, kan gebruik maken van ons professionaliseringsaanbod. In deze brochure treft u onze workshops en voorlichting aan waarin u nieuwe kennis of vaardigheden leert of deze aanscherpt. We wensen u veel leerplezier!

Inhoudsopgave

WORKSHOPS & VOORLICHTING

DCD	5
Executieve functies	6
Fijne motoriek en schrijven	7
Sensorische informatieverwerking	8
Praktische tools ter bevordering positief groepsklimaat	10
Zeer zwakke lezer in de klas. Wat nu?	11
Workshops en voorlichting op aanvraag	13

PRAKTISCHE INFO

15

NAAM: _____
GROEP: _____

k1 les 1 en 2

...oren de getallen?
... om antwoorden uit de tafel van 3, 4 en 5
... om antwoorden uit de tafel van 6, 7 en 8

26/13

29	57	72	56
49			

Let op
en
ve

WORKSHOPS & VOORLICHTING

DCD

U kent ze vast wel; die motorisch 'onhandige' leerlingen die vaak ook problemen hebben met automatiseren, ordenen en plannen, waardoor ze ook problemen ondervinden op leergebied. Waar komt die onhandigheid vandaan? Hoe kunt u deze leerling het best begeleiden? In deze workshop ervaar je de impact van DCD binnen school en op het dagelijks leven. Je krijgt praktische handvatten om je leerling goed te kunnen begrijpen en begeleiden. De samenhang tussen motorische ontwikkeling, alertheid, werkhouding, en sensorische integratie komen op praktische wijze aan bod. Op een interactieve manier krijgt u handvatten om leerlingen met DCD te helpen bij het zelfstandig structureren van hun activiteiten.

Inhoud workshop:

- Kennis van DCD, met de bijbehorende informatie over motoriek en zintuiglijke ontwikkeling;
- Inzicht in de gevolgen hiervan voor het onderwijs;
- Praktische tips en materialen om het onderwijs nog beter vorm te geven;
- Uitwisseling van ervaringen met andere onderwijsprofessionals.

Deelnemerkosten zijn € 100,-.

Datum & tijd

Woensdag 14 oktober 2020.

Executieve functies

Het doorlopen van een gewone dag vraagt onbewust om enorm veel planning, keuzes maken, beoordelen van plannen en keuzes en doelgericht handelen. Daar komen verschillende vaardigheden bij kijken die we executieve functies noemen. Maar wat als het plannen, vooruitdenken en uitvoeren niet zo soepel verloopt? Hoe kunnen we een leerling ondersteunen in het dagelijks handelen? Wat vraagt dat van uw manier van lesgeven? Tijdens deze workshop geven wij u praktische tips die u direct kunt toepassen in de klas.

Inhoud workshop:

- Kennis van wat verstaan wordt onder executieve functies;
- Inzicht in de gevolgen voor het onderwijs aan de leerling die problemen ervaart in de executieve functies;
- Oefening met het in kaart brengen van de problemen en het vinden van praktische oplossingen en interventies;
- Kennis van materialen en middelen die kunnen worden ingezet in de klas;
- Uitwisseling van ervaringen met ervaren leerkrachten/ambulant begeleiders.

Deelnemerkosten zijn € 100,-

Datum & tijd

Woensdag 4 november 2020

Fijne motoriek en schrijven

Het kinderschrift is onleesbaar geworden, handschriften gaan achteruit. Is dat erg, in een tijd van computers en tablets? Wie met de hand schrijft in plaats van typt, gebruikt zijn hersens beter. Uit onderzoek is bekend dat één op de drie leerlingen schrijfproblemen heeft. In de bovenbouw van de basisschool gaat het schrijven vaak als eerste aan de kant. Terwijl een handschrift zich dan vaak verder ontwikkelt. Een kind ontwikkelt zich in veelvoud van stapjes, ook motorisch. Schrijven is een fijnmotorische activiteit die veel oefening vraagt, maar die ook een leven lang van pas komt.

Inhoud workshop:

- Inzicht in de ontwikkeling van de schrijfmotoriek en de voorwaarden die daarbij horen;
- Leren herkennen en remediëren van schrijfproblemen;
- Praktische tips en inzage in materialen om het schrijfonderwijs nog beter vorm te geven;
- Uitgangshouding en andere voorwaarden om te leren schrijven;
- De meeste recente ontwikkelingen op schrijfonderwijs;
- Uitwisseling van ervaringen met andere leerkrachten;
- Gelegenheid tot vragen aan onze schrijfspecialist.

Deelnamekosten zijn € 100,-.

Datum & tijd

Woensdag 25 november 2020.

Sensorische informatieverwerking

Sensorische informatieverwerking is het proces van het opnemen, selecteren en verwerken van zintuigelijke informatie. De hele dag door krijgen kinderen sensorische prikkels binnen via de zintuigsystemen. Bij sommige kinderen verloopt deze verwerking niet zo vanzelfsprekend. Ze ervaren sensorische informatie sterker of juist minder sterk dan hun leeftijdsgenootjes. De informatie wordt niet goed aan elkaar gekoppeld, waardoor adequaat reageren moeilijk is. Hoe is de reactie van een leerling op sensorische prikkels op school, en wat voor invloed heeft dat op het deelnemen aan de activiteiten op school. Deze manier van kijken kan een aanvulling zijn bij het in kaart brengen van gedragsproblemen en kan helpen bij het vinden van een passende benadering.

Voorbeelden zijn:

- Druk na het buiten spelen,
- Moeite met lichtinval op het smartboard,
- Moeite met stilzitten.
- Kan niet werken als er achtergrondgeluiden zijn.
- Reageert niet wanneer zijn/haar naam geroepen wordt, maar gehoor is in orde.
- Ineenkrimpen als op een vriendelijke manier wordt aangerakt.
- Raakt mensen en voorwerpen aan.

Inhoud workshop:

- Wat is sensorische informatieverwerking en hoe uit zich dat bij de leerlingen?
- Ervaringsoefeningen.
- Bespreken van de verschillende sensoren.
- Hoe herken ik het? Schoolvragenlijst + oudervragenlijst.
- Bespreken van de verschillende profielen.
- De relatie tussen sensorische informatieverwerking en DCD, autisme, ADHD.
- Hoe is de klas?
- Gelegenheid tot stellen van vragen aan de ergotherapeuten.

Deelnamekosten zijn € 100,-.

Datum & tijd

Woensdag 9 december 2020.

Praktische tools ter bevordering van het positieve groepsklimaat

Een positief groepsklimaat is belangrijk voor de ontwikkeling van leerlingen op alle gebied en heeft daardoor ook invloed op het welzijn en leerbereidheid van de leerlingen in de klas. Groepsklimaat valt nauw samen met de groepsdynamiek in de klas. Groepsdynamiek is een systeem van gedragingen en psychologische processen die zich voordoen binnen een sociale groep of tussen sociale groepen. Zicht hebben op de dynamiek in de klas brengt ruimte voor te handelen als leerkracht t.a.v. de sociaal-emotionele en persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen.

Inhoud workshop

Tijdens de workshop wordt duidelijk hoe bepaalde methoden of werkvormen uit sociale therapieën invloed kunnen hebben op de groepsdynamiek en daarmee een positieve boost geven aan het klimaat in de klas.

- Een introductie op 'Groepsgeluk'; Het onzichtbare zichtbaar maken in de klas. Middels deze bijzondere methode verschaft je informatie en inzicht op groepsprocessen die in jouw klas spelen. De leerlingen zelf zijn getuige en deelnemers van dit proces waar elk lid van de groep meetelt, ook diegenen die afwezig zijn. De bijbehorende materialen zijn naar behoefte online aan te kopen.
- Werkvormen toepasbaar in de klas voortkomend uit dramatherapie ter bevordering van de gezamenlijke betrokkenheid. Deze werkvormen zijn meteen inzetbaar in je klas de volgende dag!
- Wanneer psychologische processen veel invloed hebben in de klas: materialen en werkvormen voor 'rouw in de klas' (denk ook aan echtscheidingen). Inspiratie, materialen en methodes te gebruiken door leerkrachten en klassenassistentes.

Onze unieke werkwijze geeft leerlingen een veilige plek om hun gevoelens en gedachten te uiten, te spelen met persoonlijke thema's, te delen en plezier te ervaren in spel. Het biedt daarnaast het zorgteam, mentoren en leerkrachten of docenten een extra hulplijn in het werken met en in de klas(sen).

Deelnamekosten zijn € 100,-.

Datum & tijd

Woensdag 13 januari 2021.

Zeer zwakke lezer. Wat nu?

Wanneer een kind niet tot lezen en/of spellen komt en het 1F (een eind groep 6 niveau aan het eind van groep 8) niet gaat halen, dan heb je te maken met een zeer zwakke lezer. Door inclusief onderwijs hebben ook kinderen met een zeer laag technisch leesniveau een plek in reguliere basisschool. Maar hoe kun je een zwakke lezer helpen in je klas? Wat betekent dit voor je onderwijs? Kun je zorgen voor maatwerk, en hoe voorkom je dat het kind buiten de boot valt?

Voorbeelden zijn:

- Jan zit in groep 6 en leest op een E3 niveau. Hij heeft bij schrijven veel tijd nodig en maakt nog fouten met de regels uit groep 4. Rekenen lukt wel, maar die verhaaltjes zijn een ramp.

- Lieke zit in groep 4 en komt niet tot aanvankelijk lezen. Ze heeft groep 3 gedoubleerd. De klanktekenkoppeling is nog lastig en ze heeft M3 niveau nog steeds niet gehaald. Bij spelling functioneert ze op een start groep 3 niveau.
- Ben zit in groep 7. Hij heeft het traject ernstige enkelvoudige dyslexie afgesloten en functioneert nu voor technisch lezen op een M4/E4 niveau. Voor spelling zit hij op een E4 niveau.
- Jan heeft een bovengemiddeld IQ. Rekenen gaat goed en hij kan prachtige creaties maken met Lego. Jan is creatief en vindingrijk. Hij heeft een supergeheugen, maar verhaaltjes sommen maken en begrijpend lezen lukken niet.

Inhoud workshop:

- Meedoen in de klas, hoe?
- Handelingsverlegen of toch niet.
- Wat betekent een leesniveau lager dan eind groep 6 voor de toekomst van de leerling?
- Lees- en spellingsniveaus in relatie tot zelfredzaamheid.
- Haalbare doelen stellen en uitstroomprofiel bepalen.
- Persoonlijke vragen/casussen mogen van tevoren ingediend worden.

Deelnamekosten zijn € 100,-.

Datum & tijd

Woensdag 3 februari 2021.

Workshops en voorlichtingen op aanvraag

- Grip op schrijven, middels de Kleurles
- Screening van leerlingen met adviezen voor leerkracht. Voor groep 2/3
- Schrijfles voor groep 3: demonstratieles in de eigen klas.
- Workshop schrijven en fijne motoriek in een kleine groep. Met ruimte om eigen casussen te bespreken, te oefenen, oefeningen mee te nemen naar de eigen klas. En een terugkomdag.
- Voorlichting SOLK (Somatisch Onverklaarbare Lichamelijke Klachten)
- Voorlichting chronisch zieke leerling, wat nu?
- Voorlichting NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel) en de gevolgen voor je lesprogramma
- Voor het VO: plannen en organiseren, met behulp van de methodiek Leren Leren. Bijvoorbeeld: hoe maak je je huiswerk?
- Rouwverwerking van je leerlingen, hoe ga je daar als leerkracht mee om? Bijvoorbeeld bij verlies van dierbaren of bij scheidingstrajecten.
- Voorlichting TOS (TaalOntwikkelingsStoornis). Algemene info, welke signalen zijn er, vanaf welke leeftijd moet je actie ondernemen, wanneer ambulante begeleiding cluster 2 ingezet kan worden.

PRAKTISCHE INFO

Locatie

De workshops en voorlichtingsbijeenkomsten vinden plaats bij Adelante in Valkenburg a/d Geul. Na elk programma is er de mogelijkheid om deel te nemen aan een rondleiding op het terrein van Adelante.

Factuur

De vergoeding dient vooraf te worden betaald, u ontvangt hiervoor van ons een factuur. Maximaal aantal deelnemers per workshop/scholing is 18 personen. Bij te weinig aanmeldingen kan het zijn dat de workshop niet door gaat. Betalingen worden dan terug gestort.

Aanmelding

Aanmelden voor een workshop of voorlichting kan via: zodichtbij@adelante-zorggroep.nl o.v.v. aanmelding 'titel workshop', naam, functie en naam organisatie. Het is ook mogelijk om deze scholingen te laten verzorgen op uw eigen school.

Annuleren

Je inschrijving is alleen schriftelijk, via de mail, te annuleren. Meld je je binnen drie weken voor aanvang af? Dan zijn we helaas genoodzaakt het volledige inschrijffbedrag te berekenen. Overigens kun je bij verhindering natuurlijk altijd een vervanger van je inschrijving gebruik laten maken. Laat het ons wel schriftelijk weten.

Contact

Voor aanvragen van een offerte kunt u contact opnemen met Moniek de Haas via: zodichtbij@adelante-zorggroep.nl of m.haas@adelante-zorggroep.nl

OVER ADELANTE

Adelante is een organisatie die ondersteuning biedt aan volwassenen en kinderen die te maken hebben met de gevolgen van een ziekte, aangeboren aandoening of ongeval. Ruim 1250 professionals, medewerkers en vrijwilligers verlenen die zorg vanuit diverse locaties verspreid over heel Limburg, inclusief de poliklinieken van een aantal ziekenhuizen.

Cliënten kunnen terecht voor medisch specialistische revalidatie, gehoor-, taal- en spraakproblemen, speciaal onderwijs, medische kindzorg, sport en arbeidsrevalidatie.

Adelante richt zich niet op de beperking maar op de mogelijkheden om door te kunnen gaan. Ons motto: haal het beste uit jezelf!

www.adelante-zorggroep.nl

adelante

haal het beste uit jezelf

Onderstestraat 29
6301 KA Valkenburg a/d Geul
t 045 - 528 26 00
www.adelante-zorggroep.nl